

Rapport
Granskning- uppföljning av
föreningsbidrag

Östersunds kommun

Innehåll

Sammanfattning	1
1. Inledning	2
2. Granskningsresultat	3
3. Bedömning och rekommendationer	9

Sammanfattning

Uppdrag och bakgrund

Kommunen betalar ut bidrag till föreningar varje år. Att det finns rutiner kring uppföljning av föreningsbidrag är viktigt för att det ska vara möjligt att veta att bidragen går till avsett ändamål men också för att föreningarna ska kunna behandlas lika. På uppdrag av revisorerna i Östersunds kommun har Deloitte AB granskat kommunens uppföljning av föreningsbidrag.

Revisionsfråga

Den övergripande revisionsfrågan är:

Har kommunen tillräckliga rutiner för att följa upp lämnade föreningsbidrag?

Följande kontrollmål är aktuella:

Ställs det tydliga krav på återrapportering från föreningarna som erhållit bidrag?

Finns rutiner och system för att följa upp lämnade föreningsbidrag?

Återrapporteras uppföljningar till nämnden/styrelsen?

Revisionskriterier

Underlag för bedömning är i huvudsak

- Kommunallagen 6 Kap, 7 §
- Kommunens interna regelverk och policys gällande föreningsbidrag

Svar på revisionsfrågan

Vår sammanfattande bedömning att de rutiner som finns kring uppföljning av lämnade föreningsbidrag till del är tillräckliga för att säkra den interna kontrollen.

lakttagelser

Alla nämnder/styrelser som lämnar bidrag har rutiner för att kontrollera föreningens ekonomi och verksamhet innan utbetalning av bidrag. Förbättringsmöjligheterna gäller främst att strukturera upp rutiner för uppföljning av att bidragen använts till avsett ändamål samt i vissa fall förtydliga de krav som ställs på föreningarna. Att genomföra regelbundna kontroller ger också signaler till bidragsmottagare vilket kan minska risken för felaktiga utbetalningar.

Rekommendationer

- Samtliga nämnder/styrelser som lämnar föreningsbidrag bör upprätta dokumenterade rutiner för uppföljning av att bidragen gått till avsett ändamål.
- Nämnder och styrelser bör överväga att begära in återredovisning oberoende av om föreningen kommer att ansöka om ytterligare bidrag.
- Kommunstyrelsen bör besluta om vilka regler som ska gälla för föreningsbidrag
- Miljö- och samhällsnämnden bör förtydliga vilka regler som gäller för bidrag till vägföreningar.
- Det bör klargöras vilka uppföljningar som ska rapporteras till nämnden/styrelsen
- Det bör ske en kontinuerlig revidering av de riktlinjer som finns kring föreningsbidrag.

Östersund 13/6 2014
DELOITTE AB

Marianne Harr
Certifierad kommunalrevisor

Veronica Blank
Revisor

1. Inledning

Uppdrag och bakgrund

Kommunen betalar ut bidrag till föreningar varje år. I kommunen finns särskilda bestämmelser om vilka krav som ställs för att ett bidrag ska kunna erhållas.

Att det finns rutiner kring uppföljning av föreningsbidrag är viktigt för att det ska vara möjligt att veta att bidragen går till avsett ändamål men också för att föreningarna ska kunna behandlas lika.

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Östersunds kommun har Deloitte AB granskat uppföljning av föreningsbidrag.

Syfte och revisionsfråga

Den övergripande revisionsfrågan är:

- Har kommunen tillräckliga rutiner för att följa upp lämnade föreningsbidrag?

Kontrollmål:

- Ställs det tydliga krav på återrapportering från föreningarna som erhållit bidrag?
- Finns rutiner och system för att följa upp lämnade föreningsbidrag?

- Återrapporteras uppföljningar till nämnden/styrelsen?

Revisionskriterier

Underlag för bedömning är i huvudsak

- Kommunallagen, 6 kap 7 §
- Kommunens regler gällande föreningsbidrag.

Avgränsning

Granskningen omfattar de nämnder/styrelser som lämnar föreningsbidrag. Följande nämnder/styrelser har ingått i granskningen:

- Kommunstyrelsen
- Kultur- och fritidsnämnden
- Miljö- och samhällsnämnden
- Socialnämnden
- Vård- och omsorgsnämnden

Metod

Intervjuer har genomförts med ansvariga och rutiner har granskats. För att bekräfta förståelsen för processen har underlag till uppföljningar stickprovvis granskats.

2. Granskningsresultat

2.1 Omfattning föreningsbidrag

Enligt uppgifter från förvaltningarna har följande föreningsbidrag lämnats under år 2013:

Nämnd/styrelse	Lämnade föreningsbidrag 2013	Typ av bidrag
Kultur- och fritidsnämnden	14,2 Mkr	Idrottsföreningar, kulturföreningar, studieförbund etc.
Vård- och omsorgsnämnden	1,2 Mkr	Pensionärsföreningar Föreningar för funktionshindrade
Miljö- och samhällsnämnden	3,6 Mkr	Väg- och vägbelysningsföreningar
Kommunstyrelsen	4 Mkr	Evenemang, Arrangemang, Verksamhetsbidrag
Socialnämnden	1,3 Mkr	Nattvandring Kvinnojour Värmestugeverksamhet

2.2 Riktlinjer för föreningsbidrag

Kultur- och fritidsnämnden

Kultur- och fritidsnämnden lämnar bidrag till en mängd olika föreningar, exempelvis idrottsföreningar, kulturföreningar, barn- och ungdomsprojekt samt studieförbund. Nämnden har utarbetat bidragsnormer för föreningsbidrag vilka antogs år 2009. Normerna brukar uppdateras ungefär vart fjärde år. I normerna beskrivs de olika föreningsbidragen samt vad som krävs för att en förening ska kunna erhålla bidrag. Här anges också vilka krav på återrapportering som finns för olika typer av bidrag. Bidragsnormerna finns exempelvis på kommunens hemsida.

Socialnämnden

Socialnämnden lämnar bidrag till föreningar och organisationer som bedriver verksamhet som kompletterar eller utgör ett alternativ till nämndens egna verksamheter. Nämnden har antagit riktlinjer för förenings- och organisationsbidrag 2013-08-20. I riktlinjerna anges de villkor som ställs på en förening eller organisation som ansöker om bidrag. Det anges också att bidraget kan återkrävas om det betalats ut på felaktiga grunder, inte använts till beviljat ändamål eller eventuella villkor i beslutet inte efterföljts.

Vård- och omsorgsnämnden

Vård- och omsorgsnämnden lämnar bidrag till pensionärsföreningar och föreningar för funktionshindrade. Riktlinjer för föreningsbidrag har antagits i nämnden 2010-10-17. I riktlinjerna anges vad som krävs för att bidrag ska betalas ut och vilka villkor som ställs för att en förening ska vara berättigad till bidrag.

Vård- och omsorgsförvaltningen har gett förvaltningen i uppdrag att se över de nuvarande riktlinjerna inför utbetalning av föreningsbidrag 2015. Syftet med översynen är bland annat att försöka förenkla administrationen av bidragen och lägga större tonvikt vid att följa upp om bidragen använts som avsett.

Miljö och samhällsnämnden

Miljö- och samhällsnämnden betalar ut bidrag till väg- och vägbelysningsföreningar. Bidrag lämnas för drift och underhåll samt förnyelse och nyanläggning av vägbelysning.

För belysningsbidrag finns riktlinjer antagna i nämnden 2010-01-01. Här anges villkor för att en förening ska kunna erhålla bidrag samt vilka bidragsnivåer som gäller.

För bidrag till enskilda vägar (driftsbidrag samt renhållningsbidrag) antogs beslut angående bidragsnivåer i kommunfullmäktige år 2000.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen beviljar verksamhetsbidrag och olika typer av riktade bidrag till exempelvis arrangemang.

Kommunstyrelsen har inte antagit några speciella regler för föreningsbidrag, däremot finns riktlinjer för medfinansiering vid medverkan i projekt.

Kommentarer

Kultur- och fritidsnämnden, Miljö- och samhällsnämnden, socialnämnden och vård- och omsorgsnämnden har riktlinjer eller regler för föreningsbidrag. I dessa är det tydligt vilka krav som ställs på föreningarna och om återrapportering ska ske.

Kommunstyrelsen har inte antagit några regler eller riktlinjer för föreningsbidrag.

Rutiner kring uppföljning av föreningsbidrag

Socialnämnden

Nämnden fattar beslut om att bevilja föreningsbidrag. I beslutet anges om det ska ske någon särskild uppföljning. Föreningarna som erhåller bidrag har varierande verksamhet och det varierar också huruvida speciella villkor ställs upp.

Innan bidraget betalas ut kontrolleras det att föreningen uppfyller villkoren för bidrag. Föreningen ska ställa sina räkenskapshandlingar och revisionshandlingar till förfogande. Vid ansökan ska också verksamhetsplan och verksamhetsberättelse bifogas samt uppgifter om ex. antal medlemmar. I efterhand begärs exempelvis årsredovisning och verksamhetsberättelse in vilka redovisas i nämnden.

Det finns inga generella rutiner för att i efterhand följa upp föreningens verksamhet och att bidraget gått till rätt ändamål. Det beror på vilken typ av verksamhet bidraget går till. Exempelvis har vissa villkor ställts på aktiviteter som nattvandringarna ska genomföra redan innan de erhållit bidraget och då följs det upp att dessa aktiviteter är genomförda på det sätt som angetts.

Bidrag till värmestugeverksamhet utgör ett av de större bidragen som nämnden lämnar. Här har uppföljning av verksamheten genomförts via en enkätundersökning.

I vissa fall lämnas hyresbidrag till föreningar och då görs ingen närmare uppföljning i efterhand.

Vård- och omsorgsnämnden

Beslut om samtliga bidrag fattas av nämnden och det sker normalt två gånger per år. Ansökningar om bidrag görs via särskilda blanketter. Innan bidraget betalas ut görs en genomgång av ansökningarna, föreningarnas verksamhetsberättelser samt resultat.

Nämnden kan bevilja två olika typer av bidrag: grundbidrag och verksamhetsbidrag. Grundbidraget är för närvarande 6 000 kr för en pensionärsförening och 12 000 kr för en förening för funktionsnedsatta. Om föreningen har mer än 600 medlemmar erhålls det dubbla bidraget. För att kunna erhålla grundbidrag ska föreningen uppfylla vissa grundläggande krav som fastställts av nämnden samt lämna in en verksamhetsberättelse. Exempel på grundkrav är att medlemmarna ska vara över 65 år (pensionärsföreningar), att verksamheten ska bedrivas i Östersund samt att föreningen ska vara öppen för alla. Uppföljning av grundbidrag sker endast genom att en verksamhetsberättelse för det aktuella året ska redovisas.

Föreningar kan också erhålla verksamhetsbidrag för olika aktiviteter, exempelvis årsmöte, utflykter och friskvårdsaktiviteter. Alla föreningar som kan få grundbidrag kan också ansöka om verksamhetsbidrag. Verksamheterna som bedrivs ska vara ett komplement till nämndens egna verksamheter och olika aktiviteter genererar olika bidragsbelopp (t.ex 50 kr per friskvårdsaktivitet).

När verksamhetsbidrag har lämnats ska föreningen senast två månader efter avslutad aktivitet återredovisa hur bidraget använts. Vid återkommande verksamhet sker denna rapportering årsvis, i samband med ansökan om nytt bidrag. Återredovisningen görs på en särskild blankett där de aktiviteter som verkligen genomförts ska redovisas och eventuella kommentarer till varför vissa aktiviteter uteblivit ska motiveras. Handläggare vid förvaltningen går igenom inlämnade uppgifter. Vi eventuella oklarheter kontaktas föreningens ordförande eller kassör. Några besök eller liknande genomförs i regel inte.

Vid förvaltningen hålls en förteckning i Excel över alla föreningar som ansökt om grund- respektive verksamhetsbidrag och aktuellt medlemsantal. En genomgång och uppdatering av listan görs vid ansökan om nytt bidrag (nästkommande period). Då uppmärksammas avvikelser, exempelvis om en förening är ny, om antalet medlemmar har ändrats kraftigt eller om föreningen ansökt om bidrag för aktiviteter som inte berättigar till bidrag. Förteckningarna används sedan som en del av beslutsunderlaget till nämnden i samband med att nya bidrag ska beviljas.

Kommunstyrelsen

Beslut om bidrag fattas alltid i styrelsen eller i utvecklingsutskottet. Innan bidraget betalas ut behandlas ansökan vid förvaltningen och genom tjänstemannaärendet informeras styrelsen.

Det görs uppföljningar i efterhand vid förvaltningen och ofta innebär det att föreningen ska återredovisa vad de använt pengarna till. Det kan också ställas särskilda krav för att ett bidrag ska beviljas exempelvis utvärdering av effekterna vid ett

arrangemang. Det anges alltid i beslutet från styrelsen om någon särskild återrapportering ska ske.

Miljö- och samhällsnämnden

Bidrag till enskilda vägar beviljas efter att beslut tagits av trafikverket. Kommunens bidrag utgör alltid ett komplement till trafikverkets bidrag. Ingen ytterligare kontroll genomförs, förvaltningen förlitar sig på att trafikverket genomför nödvändiga kontroller.

Bidrag till vägbelysningföreningar är uppdelade i tre typer:

- Driftsbidrag
- Investeringsbidrag
- Energibidrag.

Driftsbidrag beviljas beroende på hur många lampor som föreningen har längs vägsträckan. Bidragshandlingen sköts på tekniska förvaltningen på uppdrag av miljö- och samhällsnämnden. Vid förvaltningen hålls ett register över alla föreningar som erhåller bidrag. Vid ansökan om bidrag ska föreningen lämna in uppgifter om bland annat styrelse, stadgar och kartor över området.

Energibidrag beviljas med utgångspunkt i den faktiska förbrukningen. Fakturan skickas direkt till förvaltningen och på så sätt finns en kontroll av hur mycket bidrag som ska betalas ut.

Investeringsbidrag betalas ut efter särskild ansökan. Innan utbetalning genomförs en besiktning av besiktningsman vid tekniska förvaltningen. Enligt villkor ska föreningen begära in minst tre anbud, vilka infordras av förvaltningen för kontroll.

Kultur- och fritidsnämnden

Kultur- och fritidsnämnden beviljar en rad former av bidrag och vilken typ av uppföljning som görs av dessa varierar. I de flesta fall kan bidragen delas upp i fasta bidrag (grundbidrag) och rörliga bidrag. Kraven för grundbidrag är att föreningen uppfyller vissa villkor, exempelvis öppenhet. Det finns också bidrag som är riktade och då kan villkoren vara speciella. Exempel på sådana bidrag är de som lämnas till drift och underhåll av idrottsanläggningar, spår eller liknande.

Nämnden lämnar arrangemangsbidrag till mindre och större arrangemang. För mindre arrangemang görs en uppföljning genom att föreningen ska redovisa om arrangemanget är genomfört, senast två månader efter angivet datum. Kontrollen görs av föreningsservice. När bidrag lämnas till större arrangemang skrivs alltid ett avtal. Avtalet följs upp löpande innan arrangemanget genomförs och när arrangemanget är avslutat.

De föreningar som erhåller ett årligt kulturbidrag ska lämna in en verksamhetsberättelse.

Föreningar som erhåller verksamhetsbidrag (lokalt aktivitetsstöd) ska bedriva verksamhet för barn och unga. Bidraget är uppdelat i en aktivitetsdel och ett grundbidrag. De föreningar som får verksamhetsbidrag ska utöver verksamhetsberättelse och ekonomisk redovisning även lämna in en redovisning av hur föreningen jobbar med jämställdhet, drogförebyggande verksamhet, ledarutbildning m.m. Uppföljning av lokalt aktivitetsstöd görs genom att föreningarna i efterhand ska lämna in uppgifter om utförda aktiviteter och där antal deltagare och antal sammankomster ska anges.

För bidrag som lämnas till drift och underhåll sker uppföljning genom besök ute på anläggningarna. Det finns ingen skriftlig rutin för hur ofta det ska göras.

Kultur och fritidsnämnden lämnar också bidrag till studieförbund och SISU. De bidragen följs upp av kommunens kontakt på bildningsförbundet mittnorrand. Någon ytterligare uppföljning görs inte.

Kommentarer:

Samtliga nämnder/styrelser begär in uppgifter om föreningens ekonomi och verksamhet innan en utbetalning sker.

Det finns olika rutiner för hur bidraget ska följas upp i efterhand. För socialnämnden, KS och vissa bidrag inom kultur och fritid beror uppföljningen på vad som angetts i beslutet om bidrag. För andra bidrag, som kontinuerligt utbetalas, sker uppföljning av aktiviteter genom återredovisning.

Återrapportering till nämnd/styrelse

Socialnämnden

Rapportering sker när uppgifter inkommer från föreningar. Beslut om bidrag fattas alltid i nämnden. I de fall det görs en uppföljning av bidrag i efterhand så lämnas det enligt uppgift alltid information om resultatet till nämnden.

Kultur och fritidsnämnden

När en ansökan om bidrag inkommer tas ärendet upp i nämnden och beslut fattas där. Vissa beslut fattas på delegation och inte i nämnden. När bidraget är utbetalt lämnas inte regelmässigt information om eventuella uppföljningar. Det lämnas löpande information vid behov till nämnden när uppföljningar har genomförts. Delegationsbeslut rapporteras regelbundet.

Kommunstyrelsen

I beslutet anges vilken uppföljning som ska göras. Uppföljning sker av tjänstemän vid förvaltningen eller i utvecklingsutskottet.

Vård- och omsorgsnämnden

Uppföljning rapporteras i nämnden i samband med att nya ansökningar om föreningsbidrag ska beviljas.

Miljö- och samhällsnämnden

Beslut om total budget för bidrag fattas av nämnden. Enskilda beslut om bidrag fattas på tjänstemannanivå genom delegation. Återrapportering av delegationsbeslut sker regelbundet.

Kommentarer

Det vanligaste är att uppföljningar inte återrapporteras i nämnd eller styrelse. Vård och omsorgsnämnden får information i samband med att beslut ska fattas om nya bidrag. Uppföljningar rapporteras till Socialnämnden och KS om det anges i beslutet om bidrag.

Sammanfattande iakttagelser

Uppföljning av bidrag hanteras på olika sätt i nämnderna/styrelserna. De sammanfattande iakttagelserna i relation till uppställda kontrollmål presenteras i **Tabell 1**.

Tabell 1

Nämnd/styrelse	Typ av bidrag	Tydliga krav på återrapportering	Finns rutiner för uppföljning	Återrapportering i nämnde/styrelse
Vård- och omsorgsnämnden	• Grundbidrag	Återrapportering sker genom att verksamhetsberättelse ska återredovisas	Ja, vid ny ansökan	Ja, vid ny ansökan
	• Verksamhetsbidrag	Ja, anges i riktlinjer	Ja, vid ny ansökan	Ja, vid ny ansökan
Kommunstyrelsen	• verksamhetsbidrag, • Riktade bidrag • Arrangemang	Inga riktlinjer, krav anges i beslut	Ja, ej dokumenterade	Om det anges i beslut
Miljö- och samhällsnämnden	• underhåll enskilda vägar	Nej, trafikverkets beslut ligger alltid till grund	Nej, följer trafikverkets beslut	Ja, via rapportering av delegationsbeslut
	• Drifts-, underhålls- och investeringsbidrag till vägbelysningsföreningar	Ja, anges i riktlinjer	Ja, besiktningar genomförs	Ja, via rapportering av delegationsbeslut
Socialnämnden	• Riktade verksamhetsbidrag, hyresbidrag	Anges i beslut om bidrag	Inga generella	Ja
Kultur- och fritidsnämnden	• Grundbidrag, startbidrag	Ja	Nej	Ja
	• Verksamhetsbidrag	Ja	Ja, uppföljning görs av föreningservice.	Nej
	• Arrangemang mindre	Ja	Ja, uppföljning av exempelvis deltagarlistor och redogörelse.	Nej
	• Arrangemang större	Ja	Ja, regelbunden uppföljning avtal	Ja
	• Drifts- och underhållsbidrag	Ja	Ja, besök. Ingen dokumenterad rutin	Nej
	• Investering och utrustningsbidrag	Ja	Ja, vid ny ansökan	Nej
	• Studieförbund, SISU	Ja	Nej, sköts av bildningsförbund	Nej

3. Bedömning och rekommendationer

Krav på återrapportering från föreningar som erhållit bidrag

Socialnämnden, vård- och omsorgsnämnden, kultur- och fritidsnämnden har antagit riktlinjer för hantering av föreningsbidrag. Det är tydligt både för föreningarna och internt vilka regler som gäller vid ansökan om bidrag och vilka krav som ställs på föreningarna.

Kommunstyrelsen inga speciella riktlinjer för föreningsbidrag. Det anges i beslutet om bidrag vilka krav föreningarna ska uppfylla och vilken återrapportering som ska sker. Vi anser att det bör förtydligas vilka regler som gäller för föreningsbidrag.

Miljö- och samhällsnämnden har tydliga riktlinjer för bidrag till vägbelsyningsföreningar. För enskilda vägar finns inga särskilda regler, däremot har det tagits beslut om vilka bidragsnivåer som ska gälla. Vi anser att det kan förtydligas vad som krävs av föreningar som ansöker om bidrag till enskilda vägar.

Rutiner för uppföljning

Ekonomi

Alla förvaltningar gör kontroller innan ett bidrag betalas ut. Det innebär i de flesta fall att en årsredovisning eller annan ekonomisk information samt information om verksamheten ska lämnas in. För vissa bidrag ska även budget redovisas. Vår bedömning är att de kontroller som görs innan utbetalning i huvudsak är tillfredställande.

Uppföljning av verksamhet/aktiviteter

Generellt sett kan det sägas att uppföljningar sker av hur bidragen använts, men det saknas dokumenterade rutiner för det arbetet.

Kultur- och fritidsnämnden

Uppföljningar genomförs genom att uppgifter begärs in i efterhand, avtal tecknas och följs upp samt genom besök ute på anläggningarna.

Bidrag som lämnats till specifika aktiviteter och mindre arrangemang följs upp av föreningservice genom att uppgifter om aktiviteten och deltagare ska lämnas in i efterhand. För vissa bidrag ställs också särskilda villkor på exempelvis idrottsföreningar och det innebär att föreningen i efterhand ska redovisa hur de verkar i linje med vissa uppställda värderingar.

Kultur- och fritidsnämnden lämnar även bidrag till hyror genom nyttjanderättsavtal för anläggningarna. I de fallet bör en rutin för uppföljning utformas för att nämnden ska kunna försäkra sig om att föreningen följer villkoren i avtalet, exempelvis gällande skötsel av anläggningen.

Vår bedömning är att rutinerna bör struktureras och dokumenteras.

Vård och omsorgsnämnden

Vid vård- och omsorgsförvaltningen görs en kontroll och rimlighetsbedömning av inlämnade uppgifter men det görs inte något ytterligare om det inte finns en misstanke om att bidraget inte gått till avsett ändamål. Det finns en kontinuerlig kontakt med föreningarna som ansöker om bidrag.

Administrationen kring bidragen upplevs ofta som krävande, både för föreningarnas del och för handläggarens del. Det finns tankar om att förenkla administrationen kring bidragen innan utbetalning och istället strukturera en rutin för en bättre uppföljning, något vi ser positivt på. Vår bedömning är att den uppföljning som görs i stort är tillfredställande men att rutiner bör dokumenteras.

Miljö- och samhällsnämnden

Bidrag från miljö- och samhällsnämnden till vägbelysningsföreningar följs upp genom besiktningar. Vår bedömning är att den uppföljning som görs i huvudsak är tillfredställande.

Kommunstyrelsen

Vid kommunledningsförvaltningen genomförs uppföljningar med beslutet om bidrag som grund. Vi rekommenderar att det utformas dokumenterade rutiner för uppföljningar.

Återrapportering till nämnd/styrelse

Generellt genomförs uppföljningen av tjänstemän vid förvaltningarna om det inte särskilt angetts i beslutet om bidrag. Vi anser att det bör fastställas när återrapportering ska ske till nämnden. Exempelvis på kriterier kan vara bidrag över en beloppsgräns eller annars av särskild betydelse.

Sammanfattande bedömning

Utifrån uppställda kontrollmål är vår sammanfattande bedömning att de rutiner som finns kring uppföljning av lämnade föreningsbidrag till del är tillräckliga för att säkra den interna kontrollen. Vi har noterat ett antal förbättringsmöjligheter. Alla nämnder/styrelser har rutiner för att kontrollera föreningens ekonomi och verksamhet innan utbetalningen av bidraget. Förbättringsmöjligheterna gäller främst att strukturera upp rutiner för uppföljning av att bidragen använts till avsedd verksamhet eller ändamål samt i vissa fall förtydliga vilka krav som ställs på föreningarna. Att ha rutiner för regelbundna kontroller ger också signaler till bidragsmottagare vilket i sin tur kan minska risken för att bidrag inte används till avsedd verksamhet eller ändamål.

Efter genomförd granskning lämnar vi följande rekommendationer:

- Samtliga nämnder/styrelser som lämnar föreningsbidrag bör upprätta dokumenterade rutiner för uppföljning av att bidragen gått till avsett ändamål.
- Nämnder och styrelser bör överväga att begära in återredovisning oberoende av om föreningen kommer ansöka om ytterligare bidrag.
- Det bör klargöras vilka uppföljningar som ska rapporteras till nämnden/styrelsen
- Kommunstyrelsen bör besluta om vilka regler som ska gälla för föreningsbidrag
- Miljö- och samhällsnämnden bör förtydliga vilka regler som gäller för bidrag till vägföreningar.
- Det bör ske en kontinuerlig revidering av de riktlinjer som finns kring föreningsbidrag.

Med Deloitte avses en eller flera av Deloitte Touche Tohmatsu Limited, en brittisk juridisk person (Eng: "limited by guarantee"), och dess nätverk av medlemsfirmor, som var och en är juridiskt åtskilda och oberoende enheter. För en mer detaljerad beskrivning av den legala strukturen för Deloitte Touche Tohmatsu Limited och dess medlemsfirmor, besök www.deloitte.com/about.

Deloitte erbjuder tjänster inom revision, skatterådgivning, business consulting och finansiell rådgivning till offentliga och privata klienter inom en mängd branscher. Med ett globalt nätverk av medlemsfirmor i mer än 150 länder, kan Deloitte erbjuda spetskompetens av världsklass och djup lokal expertis för att hjälpa klienter med de insikter de behöver för att ta itu med sina mest komplexa utmaningar. Deloitte har 200 000 medarbetare i nätverket alla fast beslutna att bli standard of excellence.

Detta dokument innehåller endast allmän information. Varken Deloitte Touche Tohmatsu Limited, dess medlemsfirmor eller deras närstående företag (gemensamt kallade "Deloitte Nätverk") lämnar råd eller tjänster genom denna publicering. Innan beslut fattas eller åtgärd vidtas som kan påverka din ekonomi eller din verksamhet, bör du konsultera en professionell rådgivare. Inget företag inom Deloitte Nätverk är ansvarigt för någon skada till följd av att man har förlitat sig på information i detta dokument.